

[Riishøj]

steligt folkepartis fornuftige synspunkter i dag og så til synspunkter, der er direkte talerør for den sydafrikanske regering.

Hvad angår dagsordenen, havde vi ligesom VS håbet, at vi kunne få mere klare formuleringer om olietransporterne, men vi betragter dagsordensforslaget som et skridt i den rigtige retning. Vi har været vant til at skulle tage små skridt i Sydafrikapolitikken; nu tager vi noget større skridt end tidligere. Vi må arbejde videre, det er helt klart, ikke mindst med olietransportspørgsmålet.

Hr. Fischer gav udtryk for de nuværende konservative synspunkter, dæmpede de pro-sydafrikanske synspunkter, som jo findes inden for partiet, og gav et indlæg, der var bedre end det, der var fremme fra konservativ side sidst for et par år siden, da vi havde forespørgselsdebat. Men der kom igen de afslørende bemærkninger om, at vi, når vi bedømmer det sydlige Afrika, skal tage hensyn til vores EF-partnere. De er nu dybt uenige – det er en anden ting, idet de stemmer forskelligt i FN – men vi skal tage hensyn til nogle af dem på en eller anden måde, men hvem det er, er ikke helt klart. Men vi skal måske tage lige så meget hensyn til dem som til den rent faktiske udvikling i området.

Vi fik jo nogle kortere diskussioner med hr. Bjørn Elmquist, som gør det besynderlige, at han faktisk bruger det, han selv stemte imod sidste år, i argumentationen for, at vi gør noget. Det er en meget pudsigt kolbøtte at gøre: de ting, som hr. Bjørn Elmquist selv stemte imod, bruges til at begrunde, at vi dog fører en politik, der er foran de andre. Den form for brug af vedtagelser herinde er jo lidt speciel, men kan måske dog betyde, at man nu accepterer den beslutning, vi tog om kullene sidste år.

Jeg er enig med hr. Stinus i vurderingen af det sydlige Afrika og er også spændt på det med opfølgningen. Det, vi kan konstatere om olietransporterne, er det beklagelige, at vi nok får nogle bruttotal, men altså ikke kan få individuelle oplysninger om olietransporterne. Det er nok et spørgsmål, som vi kunne arbejde videre med, og der er noget, der tyder på, at der i Norge i alt fald på det punkt kan skabes et flertal for, at vi får specificeret detaljerede oplysninger om, hvem det er, der rent faktisk transporterer olie til Sydafrika – tidspunkter, rederier etc.

Hr. Albrechtsen nævnte korrekt sammenhængen mellem Israel og Sydafrika. Det er beklageligvis tit en blokering, når vi stemmer i FN, at vi skal tage særlige hensyn. Der må ikke nævnes navne, i hvert fald ikke vestlige navne, når ting og sager i forhold til Sydafrika fordømmes, og det er beklageligt. Vi har det fænomen, at to stater, som hver på deres måde er noget trængt i FN-systemet, finder sammen i et meget vidtgående samarbejde. Jeg læste for nogle måneder siden en dybtgående artikel i Berlingske Tidende, oversat fra Los Angeles Times, der på glimrende vis beskrev de historiske forudsætninger for det samarbejde, der er mellem Israel og Sydafrika. Det er et beklageligt fænomen, og vi burde lægge et større pres på Israel i denne sag.

Hr. Kofod-Svendsen nævnte den trekant, som ganske rigtigt burde være ledetråden i dansk politik over for det sydlige Afrika: hjælp til frontlinjestaterne og en udvidelse af sanktionerne, de to ting i forening, og det glæder mig, at hr. Kofod-Svendsen nu også siger, at man kan bruge sanktioner over for Sydafrika. For nogle måneder siden var det modsat: man ville ikke bruge sanktioner, men kun det med virksomhederne og Sullivan og adfærdskodeks. Det har vi heller ikke noget imod også bruges, men Sullivan har personlig åbent erklæret i USA, at hans foranstaltninger er utilstrækkelige, og i henvendelserne, bl.a. fra de republikanske senatorer, står der også helt klart, at de pågældende foranstaltninger er utilstrækkelige, og at det er nødvendigt, at man direkte nedtrapper investeringerne fra amerikansk side i Sydafrika. Selv af grundlæggeren erkendes det altså, at det i hvert fald ikke er nok at have disse regler.

Så får vi fra hr. Maisted de velkendte formuleringer. Jeg nævnte vist i første runde, at vi rent faktisk har iværksat meget kraftige sanktioner over for Østeuropa og Polen. Hr. Maisted siger, at det har vi ikke, men vi har iværksat meget kraftigere sanktioner over for de lande, end vi har over for Sydafrika. Der er i tusindvis af varer, vi ikke kan transportere eller sælge, bl.a. telefoner, og USA lægger pres på landene i Vesteuropa for at få dem til at udvide COCOM-bestemmelserne. Her har vi et meget udbygget og meget stærkt kontrolleret sanktionssystem, der er langt stærkere end det, vi har over for Sydafrika,